# THE BRITISH ESPERANTIST

*with which is incorporated*

INTERNATIONAL LANGUAGE

Vol. XXXIII., No. 451/52 Nov./Deç. 1942


# LINGUA FRANCA, PIĜIN, KAJ ALIAJ PARENCETOJ DE ESPERANTO


**W. E. COLLINSON, M.A., Ph.D.**


Kiam kontaktiĝas popoloj diverslingvaj, kiuj spertas bezonon de interkomunikado, ili povas elekti inter pluraj alternativaj solvoj de sia problemo.

(1) *Unu popolo forlasas tiucele sian gepatran lingvon kaj alprenas la alian.* Ekz., niaj Britaj praavoj akiris la Latinan lingvon, kiel oni povas konkludi el la granda procento de Latindevenaj vortoj restintaj en la Kimra.

(2) *Ĉiu popolo retenas sian propran lingvon, sed lernas la alian, almenaŭ sufiĉe por ĝin kompreni.* Ekz., la Svisoj, kun 4 oficialaj lingvoj (Franca, Germana, Itala, Ladina), kaj la Unio de Sudafriko, kun lingvoj Angla kaj Afrikansa—de 1909 sur sama nivelo.

(3) *Ambaŭ kontaktpopoloj povas alpreni por interkomunikado trian neŭtralan helplingvon,* ĉu nacian (la mezepoka Latina), ĉu konstruitan (Esperanto).

(4) *Pli primitiva popolo alprenas la lingvon de siaj estroj, sed simpligas kaj modifas ĝin, entrudante sian propran parolmanieron kaj stilon, ĝis estiĝas tute nova kompromislingvo.* Ekz., "Lingua franca", "Piĝin-angla", k.t.p., pri kiuj temas en ĉi tiu artikolo. La ĵus menciita solvo estas kelkfoje serioze rekomendata—eĉ de eminentuloj kia Bernard Shaw—kiel internacia helplingvo estonta. Do al ni Esperantistoj decas informiĝi kiom eble pri la kvalitoj de tiaj lingvoj. Feliĉe, kelkaj el la plej lertaj lingvoscienculoj sin okupis pri la esplorado de Lingua Franca, Beach-la-mar, k.t.p., precipe la Aŭstra profesoro Hugo Schuchardt, kiu cetere defendis la ideon de konstruita internacia lingvo. Ankaŭ verko de Jespersen, *Language, its Nature, Development, and Origin* (Londono, 1922) enhavas tre utilan resumon kun bibliografio, kies informojn oni povas suplementi per bone ellaborita ĉapitro en la verko *Language* (New York, 1933) de Leonard Bloomfield.

La piĝin-lingvoj estas klasigeblaj jene:

(*a*) *Kun bazo Angla.* Ekz., *Pidgin English, Beach-la-mar, Negro English* (en Okcidentafriko kaj en Ameriko).

(*b*) *Kun bazo Franca.* Ekz., la *Kreola* de Maŭricio, de Ameriko, k.c.

(*c*) *Kun bazo Hispana.* Ekz., *Negro-hispana, Filipin-hispana,* k.c.

(*d*) *Kun bazo Portugala,* antaŭ tri jarcentoj tre disvastigitaj. Ekz., *Negro-portugala* de Kabo Verda, Senegambio, Golfo de Gvineo. (Vidu Schuchardt en la *Zeitschrift für romanische Philologie,* Vol. 12, p. 242).

(*e*) *Kun bazo Nederlanda.* Ekz., en la Antiloj.

(*f*) *Kun bazo Norvega.* Ekz., *Russe-norsk.*

(*g*) *Kun bazo el indiĝena lingvo.* Ekz., *Chinook jargon, Lingoa Geral* (de Brazilo).

Pli frue ol iu ajn el la lingvoj ĉi-supraj aperis la *Lingua Franca.* Laŭ Schuchardt (*Zeitschrift für romanische Philologie,* 33, 441–461), *Lingua Franca* estis dialekto konsistanta el Latinidaj materialoj, kiu evoluis dum la mezepoko kiel komunikilo—precipe sur la suda kaj orienta marbordoj de la Mediteraneo—inter la Latinaj nacioj (Hispanoj, Francoj, Italoj) unuflanke, kaj la Turkoj kaj Araboj aliflanke. Sub la nomo *Sabir* ĝi estis uzata preskaŭ ĝis hodiaŭ. Ĝia plej grava karakterizilo estas la simpligo de la gramatiko. Ekz., **mi** (**ti,** k.t.p.) **sentir,** *mi komprenas;* **mi sentito,** *mi komprenis;* **mi andar,** *mi iras;* **mi andato,** *mi iris;* **bisogno mi andar,** *mi iros;* k.c. La objekto de verbo povas indikiĝi per la uzo de la prepozicio **per,** kiel poste en Kreolportugalaj dialektoj kaj—en la formo **fer,** post modifo en Nederlanda—en Afrikansa. Enfiltriĝis sufiĉe multe da Arabaj vortoj: ekz., **rai,** *paŝtisto;* **rubâ,** *fonto,* **usif,** *sklavo.* Eble la ĉie trovata piĝinaĵo "savvy" devenas de Lingua Franca, ĉar **saber** (=*povi*) estis ofte uzata vorto. Jen specimeno de tuta frazo: **Mirar como mi estar barbero bono y saber curar, si estar malato:** *Rigardu, kia bona barbiro mi estas kaj (kiel) mi povas kuraci (vin), se (vi) estas malsana.*

(*a*) *Piĝin,* t.e., la trafiklingvo de la ĉinaj komerc-urboj kaj havenoj, estis konata jam en la mezo de la 18-a jarcento, de kiam datas la citaĵo (el Jespersen): **He no cari Chinaman's joss, hap oter joss:** *Li ne adoras la dion de Ĉino, havas alian dion.* La vortaro, altprocente Angla, riĉiĝis per aldonoj el pluraj lingvoj. Ekz., **joss** (el Port. Deos); **chit** (*mesaĝo, letero*) el Hindustania; **chinchin** kaj **chowchow** el la Ĉina. La Ĉina ankaŭ influis la

konstruadon. Ekz., la enmeto de **piecee** *peco* inter nombron kaj substantivon. Troviĝas multsignifa prepozicio **belong,** kaj—en lokaj esprimoj—**side (topside, farside).**

*Beach-la-Mar* (el la Franca *bêche de mer*, "tripango", Angle "sea-slug"), kiun oni uzas multloke en la Okcidenta Pacifiko (Novgvineo, Salomonaj Insuloj, k.a.) estas zorge priskribita de H. Nevermann en *Englische Studien* (63, 252–258). La Angla fundamento modifiĝis fonetike. Ekz., *matches*=**matete ;** *man of war*=**manua.** La vortaro enprenis Polineziajn elementojn. Ekz., **kai kai,** *manĝi, manĝo, nutraĵo ;* **kanaka,** *homo ;* kaj transmarajn piĝinvortojn, kiaj **piccaninny, sabbi, kalabug** (*karcero*), pere de maristoj. La gramatiko estas ekstreme simpla. Ekz., **me no sabbi find em,** *Mi ne povas trovi lin ;* kaj **spos me catch him grass, he die he stink ;** *Se mi eltiros tiun kreskaĵon, ĝi mortos kaj putriĝos.* Ankaŭ en Beach-la-Mar **belong** estas ĉionfarulo. Ekz., **place belong sleep,** *lito, dormejo ;* **make belong paper,** *skribi, pentri, fotografi.* Pro la malgrandeco de la vortaro unu vorto havas plurajn signifojn. **Cry**=ne nur *plori, krii*, sed ankaŭ *kanti, ludi*—kiel ĉe la esprimo por fortepiano (citita de Jespersen) : **big fellow bokkus** (*box*) **you fight him he cry** (se tio ne estas ŝerco de Eŭropano). **Paper** povas signifi *kontrakto ;* **lose** ankaŭ *forgesi ;* kaj **talk,** *paroli, diri, demandi, respondi, prononci, prediki.*

La *Negro-angla de Afriko* (pritraktita de P. Grade en la gazeto *Anglia*, 14, 362–393) disvastiĝis en Sierra Leone kaj Liberio laŭlonge de la Gvinea marbordo. Ĝi uzis por artikoloj **them (them house)** kaj **one,** forigis la genitivon (**me father house, them house for me father**), kaj esprimas la estontan tempon per **can** aŭ **live for (him never can die, me live for take, one steamer live for come).** **Book** signifas krome *letero ;* **chop** estas *manĝi*, kaj **go wash** implicas *marbanon.* El la Portugala **palabra** (*parolo*) devenas **palaver.** Ekz., **make palaver,** *disputi ;* aŭ **him no be me palaver,** *li ne estas mia afero.* Specimena frazo estas **Massa, me no fit hear—me ne sabe you mean !** *Sinjoro, mi ne povas aŭdi, mi ne scias, kion vi volas diri.* En *Anglia* (20, 397–403), Henrici montras la influon de la Ewe-lingvo sur ĉi tiun dialekton.

La *Negro-anglaj lingvoj de Ameriko* estas trafe prezentataj en la rakontoj pri Brer Fox kaj Brer Rabbit de Joel Chandler Harris (Uncle Remus), en la Annancy-folkloro de Jamajko (W. Jekyll, *Jamaican Song and Story*, Londono, 1907), k.a. Lastatempe eldoniĝis ĉarma romano *Corentyne Thunder*, de Edgar Mittelholzer (miksrasulo de Angla, Franca, Germana, kaj Negra deveno), en kiu estas multaj dialogoj en la piĝino de Brita Gujano. Jen specimenoj : **Dis year crop na go pay good, too much rain fall,** *Ĉi-jare la rikolto ne estos profitodona, ĉar falis tro da pluvo ;* **Me na see nuthen wrong wid e,—e does mek me laugh plenty.** *Mi ne vidas ion malbonan je li—li multe ridigas min.* Tiaj frazoj ŝajnas al mi multe pli naturaj kaj hejmecaj, ol la rigidaj kaj sensukaj esprimoj de Basic English.

(*b*) Pri la *Kreolfranca dialekto de Maŭricio*, oni konsultu la nomitan verkon de Jespersen ; pri tiu de la *Maskarenoj*, la artikolon de Dietrich en *Romania* (20, 216–277). Aliajn verkojn pri la dialektoj de Afriko kaj la Ameriko (inkl. la Antiloj) listas George S. Lane en *Notes on Lousiana French* (*Language* 11, 5–16). La laste menciita dialekto havas sistemon de konjugado pli regula ol la Franca bazlingvo ; ĝi memorigas pri la strukturo de Esperanto (kaj la Angla). Ekz., **mo kup,** *Mi tranĉas ;* **mo m'ape kup** (*estas -anta*) ; **mo kupe** (*-is*) ; **mo te kupe** (*-adis*) ; **mo te pe kupe** (*estis -anta*) ; **mo sa kupe** (*estos -inta*), k.s. Tipa frazo estas **Buki te si las, ke li te pi kapab travaj,—li di ke je se dŭat poze,** *Buki estis tiel laca, ke li (ne) eĉ estis plu kapabla labori—li diris, ke ili devus ripozi.*

(*c*) Pri la *Kreolhispanaj dialektoj*, oni konsultu la artikolon *Creole* (*lingue*) en la *Enciclopedia Italiana ;* ankaŭ ĉe Lane (vidu supre). La verso "Ĉar Dio tiel amis . . ." (Joh. 3. 16) tradukiĝas en la Papiamenton de Curaçao : **Pasoba Dios a stima mundu asina tantu qu' El duna su unicu Yiu pa tur qu quere den djé, no bai perdí, ma haya bida eternu.**

(*d*) Pri la *Kreolportugala* (Hinda-, Ĉina-, Malaja-, kaj Negra-portugala), oni konsultu la artikolojn de Schuchardt en *Zeitschrift für romanische Philologie* (Vol. 12 kaj 13).

(*e*) Pri la *Kreolnederlandaj dialektoj*, vidu Van der Meer : *Historische Grammatik der niederländischen Sprache* (Heidelberg 1927, p. XL–XLIX), kun bibliografio. Kiel specimeno de Kreoldialekto de la insulo S-ta Tomaso (Danaj Antiloj) povas servi la unuaj versoj de la Patronia : **Wi Tata na hemel, joe nem moe de santa ! Joe kondre moe kom ! Joe wani moe go doro na grontapo so leki na hemel ! Gi wi tidei da njamnjam vo wi !**

(*f*) **Russe-norsk,** laŭ O Brock (*Archiv für Slavische Philologie*, 41, 209–262) estas komunikilo sur la Arkta marbordo de Norvegujo inter la nordrusaj Pomoranoj de la Blanka Maro okcidente de Archangelsk, kaj la Norvegaj fiŝistoj, kiuj liveras fiŝojn kontraŭ avena faruno. Menciite jam en la jaro 1841, la miksdialekto preskaŭ malaperis post la lasta milito. Onidire la Norvegoj imagas sin parolantaj Ruse, kaj la Rusoj Norvege! Denove ni vidas senbalastigon de la gramatikaj formoj. Ekz., **moja** (Ruse)=*mi, mia.* Kelkaj salutoj kaj ĝentilaĵoj estas rusdevenaj. Ekz., **stoberi motrom,** *bonan matenon ;* **spasiba,** *dankon ;* **koroŝo,** *bone.* Demandvortoj ofte enhavas la Rusan vorton **kak** (=*kiel*). Ekz., **kak nam,** *kiu nomo ;* **kak sort,** *kiu speco ;* **kak pris,** *je kiu prezo.* **Kak** eĉ povas utiliĝi kiel la Esperanta **ĉu.** Ekz., **Kak ŝprek po norsk ?** *Ĉu vi parolas Norvege ?* Sendube maristoj alportis la Anglaĵojn **kaptejn, vater,** *akvo* (Norv. *vann*) ; **drinkom,** *trinki* (Norv. *drikke*). La bazo estas pleje Norvega, sed la vortordo povas esti Rusa. Ekz., **Kanske lita ĉai drinkom ?** (*Ĉu*) (*vi*) *eble* (*volas*) *trinki iom* (*da*) *teo ?*

(*g*) Pri la *Ĉinuka ĵargono* jam skribis en *The British Esperantist* (1935, Feb., p. 29) la bone konata pioniro de Esperanto S-ro R. H. Geoghegan. Ankaŭ Jespersen prezentas multajn trajtojn en la supre menciita verko *Language.* Poste venas artikolo, kiun eldonis en la gazeto *Language* (8, 27–50) D-rino Melville Jones ; sed la ĵargono tie priskribita estas (laŭ Boas, *Language*, 9, 208–213) varianto de Ĉinuk kun Clackamana bazo. Boas mem lernis la aŭtentan Ĉinukon en la jaro 1885, kaj donas specimenojn de frazoj kaj kantoj ; inter ili la frazon **ikt man yaká kulí kopa lamótai yaká tiki lap lemŭto,** *iu viro,* [*li*] *sendis* (*iun*) *al la monto, li volis paŝti ŝafojn.* Nuntempe la "ĵargono" preskaŭ formortis ; sed antaŭ 60 jaroj, de Suda Oregono ĝis Alasko en la tuta regiono okcidente de la Roka Montaro, oni uzis ĝin kiel interparolilon inter almenaŭ naŭ Indianaj gentoj ; inkluzive eĉ de la Iroquois de Hudsona Golfo. La vortaro

enhavas diversajn elementojn. Ekz., sonimitaj vortoj (eĥovortoj) de la Ĉinuk-indiana lingvo, Anglaj vortoj, kiaj **blum** (*balailo*), **stick,** *arbo, ligno* ; **stick skin,** *arboŝelo* ; k.t.p., kaj multe da vortoj Francaj. Ĉi tiuj ofte troviĝas kun algluita artikolo. Ekz., **lahaŝ,** *hakilo* ; **lapûl,** *kokino* ; **lamótai** kaj **lemûto** en la specimena frazo. (Komparu la Kreolfrancan de Afriko kaj de Ameriko. Ekz., Louisiana **latet,** *kapo* ; **dile** (el *du lait*), *lakto*). Oni formas laŭvole kunmetaĵojn ; kaj por esprimi iun ajn agadon oni disponas je vorto **mamuk,** kiu estas preskaŭ tiel universala kiel **-um** en Esperanto. Ekz., **mamuk lapoel,** *friti* ; **mamuk blum,** *balai* ; **mamuk tintin,** *sonorigi*.

Por kompletigi la bildon de mikslingvoj, ni ne forgesu la *Ciganajn piĝinojn*. La pura lingvo de la Ciganoj devenas de antikva Hinda dialekto kaj ĝi ankoraŭ estas parolata de kelkaj familioj en Kimrujo (vidu John Sampson : *The Dialect of the Gypsies of Wales*, Oxford, 1926). Sed en Anglujo la plimulto uzas kompromisformojn, kiel montris G.G. Leland en *The English Gipsies and their Language* (Londono, 1873), kaj *The Dialect of the Derbyshire Gypsies* (1832–3) (eldonita de J. Sampson en la *Journal of the Gypsy Lore Society*, 3-a serio, V, 1926).

La lingvoj priskribitaj venis en ekziston por plenumi bezonojn de socioj, el kiuj unu staris sur pli alta kulturnivelo ol la alia. Kiel Jespersen trafe diris, ili estas *makeshift* aŭ *surogataj* lingvoj. En ili la blankulo kutimiĝis paroli "malsupren" al la kolorulo, uzante kvazaŭ beblingvaĉon, aŭ—kun aroganta mokemo—farante groteskajn ŝercesprimojn. Samtempe la indiĝeno renkontis la estran nacion duonvoje ; modifante la sonojn, por ilin konformigi al sia propra parolsistemo, kaj forigante ĉiun gramatikan komplikaĵon. Ilia posta evoluado povas iri laŭ du apartaj vojoj : aŭ la piĝino iom post iom proksimiĝas al la estra lingvo (kiel ofte en Usono, pro edukado), aŭ—izolite de la estra lingvo—ĝi fariĝas lingvo sendependa, nove organizita, eĉ gepatra lingvo de tuta socio. Tian staton montras la Saramakka-negroj de Surinamo, kies lingvon Schuchardt priskribis en *Die Sprache der Saramakkaneger in Surinam* (Amsterdam, 1911), kaj Bloomfield en sia *Language*. Ĝia deveno estas jena. Jam en la mezo de la 17a jarcento venis al la Anglaj tabak- kaj suker-plantejoj de Surinamo Portugalaj Judoj, rifuĝantaj el Brazilo kaj Cayenne, kies sklavoj parolis Negro-portugalan piĝinon. Poste venis Nederlandaj kolonianoj. Do ne estas mirige, ke la lingvo, kiun evoluigis la idaro de la sklavoj, kunfandis elementojn Portugalajn, Anglajn, kaj Nederlandajn. Ekz., el la Portugala : **drummi,** *dormi* ; **djumbi,** *plumbo* ; **fanija,** *faruno* ; **buka,** *buŝo*, k.t.p. ; el la Angla : **dotti** (*dirty*), *tero* ; **sondi** (*something*), *io* ; k.s. Eble per influo de atavismo la Afrikaj karakterizoj emis pliiĝi, precipe la tonoj, kiuj memorigas pri la tonlingvoj de Gvineo. Ke hodiaŭ la *Jew Tongo* (t.e. Juda lingvo) de la miksrasuloj ne plu estas tuj komprenebla de Eŭropano, evidentiĝas el jena specimeno (citita inter aliaj de Bloomfield) : **piki maĉau fa gan pau,** *eta hakilo faligas grandan arbon*.

La plej ofte citita ekzemplo de lingvo laŭdire senkreoligita estas la *Kabholanda* aŭ *Afrikansa*. La kolonio fondita en 1652 de Van Riebeck konsistis unue el sudnederlandanoj, al kiuj venis post 1687 Francaj hugenotoj, kaj poste Germanoj kaj Angloj. Parolante Nederlande al sklavoj el Cejlono kaj la Malaja Insularo, kiuj parolis Portugalan piĝinon, la koloniistoj ne nur uzis Portugalajn kaj Malajajn esprimojn, sed ankaŭ senŝeligis la Nederlandan gramatikon. Portugaldevenaj estas **aja,** *vartistino* ; **mealies ;** kaj la uzo de prepozicio **fer** (Port. *per*) por indiki la objekton de verbo. Malajaĵoj estas **baaie,** *multe, tre* ; **doepa,** (Angle *dope*) ; **coolie, sambok.** Kvankam kaŭze de kulturinfluo, kaj precipe la konservado de la Staten-Biblio, 99% de la vortaro nuntempe estas Nederlanda, la lingvo estas tre facile lernebla de Angloj, kiel oni povas konkludi el frazoj kiaj **die boek le op die tafel,** *la libro kuŝas sur la tablo* ; **die pos sal môre kom,** *la poŝto venos morgaŭ* ; kaj **die man drink water uit'n glas,** *la viro trinkas akvon el glaso*. En la verba konjugado la sola fleksio estas la participa prefikso **ge-** (**lees,** *legi, legu* ; **ek lees, het gelees, sal lees, sal gelees het, sou lees, sou gelees het**). Konsultu *Brush up your Afrikaans* (J. N. Tromp, Londono, 1941).

Por ni Esperantistoj la plej interesaj trajtoj de Kreol- aŭ Piĝin-lingvoj estas precize tiuj, kiuj estas komunaj al ili kaj al Esperanto mem. Ni povas ĉi tie resumi kelkajn similaĵojn. (1) *Simpligo kaj adaptado de sonoj*, kaj *fortranĉo de pezaj silaboj* (Ekz., Lousiana **garde,** *regarder* ; **te,** *était* ; **poze,** *reposer*. Komparu Esp. **koni,** *connaître* ; **penti,** *repentir*). (2) *Maksimuma simpligo de gramatikaj formoj* : fenomeno, je kiu la kreol-lingvoj estas eĉ pli antaŭenemaj ol Esperanto, kiu konservas la akordiĝon de adjektivo kun la substantivo, kaj la akuzativan kazon. (3) *Ambaŭ lingvotipoj uzas grandamplekse vortkunmetaĵojn*. Ekz., en Jew Tongo : **honi,** *abelo* ; **honikaka,** *vakso* ; **honiwatra,** *mielo*. Sed la piĝinoj ne havas tiel logikan kaj sistemigitan afiksaron kiel Esperanto. (4) Ambaŭ—por ŝpari radikojn—emas uzi jam ekzistantajn vortojn en senco metafora (bilda) aŭ etendita : Ekz., en Jew Tongo : **hatti,** *koro, kuraĝo* ; **hatti bronn** (t.e. *koro brulas*), *mi koleras*. Kun ili oni povas kompari la—cetere internaciajn—metaforojn **apogi, subteni, starigi,** k.s.

Sume oni rajtas diri, ke Esperanto rilatas morfologie (t.e. en fleksia sistemo kaj vortfarado) kaj sintakse (t.e., en vortgrupoj kaj frazkonstruado), pli proksime al la modelo de la plenaj kulturlingvoj. Ĝi klare indikas la plej gravajn logikajn rilatojn ; ĉe la piĝinoj, kontraŭe, la rilatoj restas implicitaj (subkomprenataj). Por substreki tiun kvaliton, mi provos piĝinigi aŭ Kreoligi la Esperantan frazon *Se infano lernas Esperanton dum du jaroj, ĝi povos tre facile interparoli, sin komprenigi, kaj korespondi kun infanoj ĉie*. Tio fariĝas proksimume : **Supoz pikanini lern Esperanto tongo du pec jar, sabi bonbon parol kompren kaj skrib per pikanini ĉiu lok.**

## ESPERANTO IN PARLIAMENT

(1st October, 1942)

*Mr. J. H. Hollins** asked the President of the Board of Education whether, in view of the increased interest being taken in this country regarding the necessity for an auxiliary international language and the great possibilities thereof in the promotion of a better understanding between the nations of the world, consideration will be given by the Government to the question of teaching Esperanto in schools, at evening classes and through the medium of the British Broadcasting Corporation?

*Mr. Ede:* My right hon. Friend does not feel there is sufficient justification for his encouraging the inclusion of Esperanto generally in the curriculum of full-time day schools, particularly in view of the pressure of other subjects of special importance at the present time. The subject has from time to time been included in the curriculum of evening institutes and, no doubt, if there is a demand, it will be more widely included. The question of lessons through the medium of Broadcasting is a matter for my right hon. Friend the Minister of Information.

*Sir Stanley Reed:* Is there anyone in the United Kingdom capable of speaking Esperanto at the present time?

*Mr. Ede:* I presume there is, because I understand there are at least 600 pupils learning from a certain number of teachers.‡

*Commander Locker-Lampson:* Is not English better than Esperanto?

*Mr. Ede:* The hon. and gallant Gentleman's English, undoubtedly, but I have met specimens of English which are open to doubt.

* Alderman J. H. Hollins, Labour Member for West Ham, Silvertown Division.

‡ B.E.A. has since sent correct information to Mr. Ede.

---

**Esperanto kaj la B.B.C.**—Je 29 Aŭgusto brodkasto el *Radio Oranje* (La Nederlanda stacio de B.B.C.) komenciĝis per ludado de *La Espero*. Poste Nederlanda soldato en la Sudafrika korpuso en Britujo parolis Nederlande pri siaj spertoj kiel Esperantisto k.a., kaj sendis longan Esperantan saluton al kamaradoj en Nederlando.

**B.B.C. Manlibro, 1942,** montras Kristnaskan saluton en Esperanto (pp. 28–9). Estus bone, ke Esperantistoj sendu saluton al B.B.C. en Esperanto proksiman Kristnaskon.

**El "The Scotsman"** (12 Aŭg.)—"One of the reasons why Esperanto has not become generally popular is probably that its use would drastically reduce the possibilities of misinterpretation."

**"Psychic News"** (Sept. 12) reports a lecture given by Mr. H. W. Holmes (of 38 Fillebrook Rd., E.11) to the Marylebone Spiritualist Association on 2 Sept. He quoted a statement by Arthur Findlay in *On the Edge of the Etheric*: "While nationalities generally lived together in the spirit world, there was one language common to all." But on earth there are barriers, economic, religious, and of language. Mr. Holmes advocated the use of Esperanto between Spiritualists of various nations, and quoted correspondence he had himself had in Esperanto with Spiritualists in other countries. Messages had already come from Esperantists on the Other Side through mediums who did not know the language, he stated.

## LETTER TO THE PRIME MINISTER

*The following letter was sent to Mr. Churchill on 9th September:—*

"Dear Sir,

In the course of your speech to the House of Commons on 8th September, you described your recent visit to Moscow, and used these words (or words to a similar effect):—

> The object of my visit was to establish relations of easy confidence in the same way as I had established them with President Roosevelt, and I think, in spite of the extent of the tower of Babel which persists as a sort of barrier, we succeeded to a considerable extent.

"This language barrier, which has made your work so much more difficult than it would otherwise have been, is a problem that will have to be solved in the post-war world if not only negotiations on matters of international relations, but also the affairs of commerce and culture, are to be smoothly and successfully carried on.

"We all appreciate how full your hands now are with war problems. Is it asking too much to request that you pass on this letter to the Minister for Education with a note to the effect that you personally have realized the tremendous handicap of 'the tower of Babel', and with the suggestion that he should consider the teaching of Esperanto, the international language, in our schools?

"Esperanto has already stood the severe test of many international conferences on all kinds of subjects. It has been proved to be an efficient medium of conversation and correspondence by many thousands of people who have used it.

"Peace will return, and in the period of reconstruction not only material things will need rebuilding, but also friendship between the people of the world. Is the language barrier to hamper our efforts?

Yours faithfully,

W. K. Robinson"

---

## NATIONAL COOPERATIVE MEN'S GUILD

At the Thirty-first Annual Conference, held at Leicester, 9–10 May, the following Resolution was carried unanimously:

*This Conference advocates that an international auxiliary language, such as Esperanto, should be adopted to facilitate the spread of future peace aims, and that the appropriate authorities of nations should be urged to include the teaching of Esperanto in the curriculum of their schools.*

---

**"English Soldier"** writes in *Perthshire Advertiser* (9 Sept.): "Here is my solution of a problem much in the public mind at present—that of finding something interesting to do for those away from home, in or out of uniform. I was sent to Perth, knowing no-one, and, not being content to follow the usual after-duty distractions of tramping the streets or haunting the pubs and pictures, was somewhat at a loose end. Thanks to a chance discovery and a subsequent study of Esperanto, I have now a hobby which has provided me with friends and interests in Perth. What is more important: the Esperanto Movement is so widespread that wherever I may be sent in the future, either at home or abroad, I shall be able to contact Esperantists and make effective use of my spare time."

# RECENT LECTURES

**Aug.**
10, **Banbury.** F.o.R.
13, **Banbury.** Co-operative Youth Group.
**Sept.**
1, **Ilford.** Townswomen's Guild.
2, **Surbiton.** Surbiton Youth Group.
3, **Sutton.** Sutton Esperanto Group.
9, **Edmonton.** Co-operative Youth Group.
16, **Romford.** Co-operative Youth Group.
21, **Ealing.** Friends' Meeting House.
23, **Edmonton.** Youth Group.
28, **Bromley.** Co-operative Youth Group.
29, **Peckham.** Lyndhurst Grove School.
**Oct.**
1, **Walton-on-Thames.** Esperanto Group.

It is unnecessary to report on the above list in detail. Several of these meetings have resulted in classes, or in recruits for existing classes or groups.

The influx of invitations to Youth Groups continues and grows: several more are in the offing. Of these groups it may be said in general that many are not yet in proper working order. Some of their members are at present interested mainly in dancing and table tennis, while others are very good soil. At these meetings, anyway, sales have been remarkably high; and an invitation to return in a few weeks to give a lesson is a frequent proof of the interest aroused by the talk.

At the risk of wearisome repetition I again point out that much could be done in the way of procuring invitations to schools and elsewhere, if members were on the look out for local possibilities, and used the literature I can provide for the purpose. I have been much disappointed by the lack of invitations for the autumn (usually the best season), in contrast to the first half of the year. It so happens, however, that this is as well; for owing to a minor operation I shall not now be available till towards the end of the year. But I do ask members to consider what may be possible in their district next year.

M.C.B.

### OPEN-AIR PROPAGANDA

In my opinion the time is ripe for open-air propaganda. It costs nothing except the will. That the public will listen is proved by an experience in Burnley a few weeks ago.

The usual crowd had gathered on the Market Place to hear a Communist speaker. But owing to an accident the speaker could not appear. While the crowd was waiting for a substitute, a local Esperantist mounted the steps and began to address the crowd, which came nearer and steadily increased in size. The speaker dealt with various aspects of Internationalism, showing how even in war-time there was a considerable amount of international agreement, *e.g.*, on the Red Cross, the Postal Union, wave-lengths, red for danger, and musical notation. The audience showed keen interest. When the speaker finally pleaded that Esperanto also should have a place among the things essential for the welfare of mankind, there was not a single dissentient voice. By the time the deputy speaker arrived a large crowd had gathered.

Esperantists should take their place among the open-air propagandists in our cities.

F. PARKER

---

**Internacia Edziĝo.**—*The Children's Newspaper* (29 Aŭg.) raportas la edziĝon de juna Hungaro kun Finlandanino. Ili ne sciis la lingvon unu de la alia: ankaŭ ne la Anglan lingvon. La junulino lernis Esperanton por povi korespondi kun la fianĉo, kaj baldaŭ ĝin parolis flue. Ili renkontiĝis en Islando, de tie vojaĝis al insuloj Faroe, kaj nun laboras en Anglujo, kaj interparolas Esperante. (Mi ne rajtas citi la nomon, sed persone garantias la verecon de la rakonto.—*Red. B.E.*)

---

### MORTO

**Duckworth.**—Je 21 Aŭgusto, S-ro J.W. Duckworth, 64-jara, dum multaj jaroj Prezidanto de la grupo en Halifax.

---

# SMALL ANNOUNCEMENTS—ANONCETOJ

# LOCAL NEWS

**Ashford, Middlesex.**—The local group arranged an excellent Esperanto Exhibition, 12 Sept. Some 70 persons visited it in the afternoon, and 80 in the evening. The affair was well advertised, and was noticed even in *The Times.* Exhibits from 25 countries were on view. *Congratulations* !

**Birmingham and District.**—Meetings at 26 Bristol Road, 3.15, on Nov. 14 and Dec. 12. Further details from the Secretary, Flat 4, 50 Park Hill, Moseley, B'm 13.

**Burnley.**—Gratulon al *Spertulo* pro bonega letero en *Burnley Express* (5 Sept.)

**Cheltenham.**—The Cheltenham Esperanto Society made a marked success of a "Brains Trust" in Esperanto at a recent meeting. The "Trust" dealt very entertainingly with questions ranging from racial and linguistic problems to choirboys and cosmetics.

**Diservo.**—The next two services will take place at St. Ethelburga's Church, Bishopsgate St., E.C., at 3.0 p.m. on the 8th November and the 13th December. Note that during the winter months the Service will regularly be at 3.0 p.m.

**Doncaster.**—La Junula Esperanta Grupo sends the first number of a beautifully produced little magazine: *La Rondo Mondfrateca*, redaktita de Jean Henson kaj C. W. Whitaker (72 Chequer Rd.)

**East Midland Federation.**—A successful Conference was held at Breaston on Oct. 10th. The next one will be held at Loughborough in the Spring. The Nottingham Club is organizing a Christmas Festival in December.

**Edinburgh** (Synod Hall Buildings).—The Esperanto Society holds classes on Saturdays (2.30), followed by a Group-meeting (3.30). A good programme has been arranged till the A.G.M. on 10 April.

**Exmouth.**—In September Mr. J. S. Osler spoke at the Rotary Club on Esperanto, and an excellent report appeared in the local press.

**Glasgow B.L.E.A.**—Classes at Clarion Rooms, 144 Wellington St., as follows: Tues., 7.30; Wed., 7.30 (attendance 28); Sun., 2.30 (attendance 23). Visitors invited. Sec., M. Marshall, 116 Pollok St., Glasgow, C.5.

**Gloucester.**—*New Sec.*, Miss H. R. Patten, 29 Spa Road.

**Halifax.**—Meetings (2nd and 4th Wed., 7.30) at 32 Clare Rd. Membership, 26. A class for beginners under Mrs. Ellison at the same address: Sat., 2.30. There is also a class at the Technical College on Thursdays, 7.0. Sec., Miss Hanson, 102 Vegal Crescent.

**Huddersfield.**—Programme from B. B. Beaumont, 5 Central Close, Fartown. There are three classes: two at the Technical College under the W.E.A. under Mr. Hirst and Miss Gee; one at Birkby Youth Centre. 40 attended the A.G.M. (12 Sept.) The possibility of Esperanto *Diservoj* is being considered.

**Ilford** (Miss Strapps, 50 Woodlands Rd.) An excellent programme sent on application. Class and meetings on Saturday afternoons and evenings; a second meeting on alternate Mondays.

**Letchworth.**—*Meetings* (200 Nevells Rd.): last Sundays, 2.45; *Classes*, Thursdays, 7.0.

**London Esperanto Club** (153 Drummond St., N.W.1).—Meetings (generally speaking) on alternate Saturdays, 3.0, and Fridays, 6.30. Full programme from Miss R. A. Davey, 89 Moselle Avenue, N.22. It is proposed to hold two elementary classes and one continuation class.

**Luton.**—Details of local classes from Mr. W. A. Gething, 62 Carlton Crescent.

**Manchester.**—Meetings at Lower Mosley St. Social Club, 2.30: 28 Nov., Jarkunveno. 19 Dec., Esperanto en rilato al Junular-organizaĵoj.

**Newcastle.**—*New Sec.*, P. Wallace, 104 Kingsway. *Meetings*: 66 Jesmond Road, 7–9. Bonega programo laŭ peto. The Esperanto Club is the oldest language club in the city.

**Rugby.**—Meetings at the Percival Guildhouse, on Tuesdays, 7.30.

**Sheffield.**—An excellent exhibition was held at W.E.A. House, Western Bank, on 12 Sept. The chief speaker was Mr. J. D. Applebaum.

**Slough.**—A class under Bucks. Education Committee is held at the Social Centre on Thursday evenings, under Mr. D. S. Leakey. 2/6 for twelve lessons.

**Somerset, Gloucester, and W. Midland Federation.**—The Bulletin now appears under the title *La Familia Rondo* (6p., from Miss H. Mayne, Tarlton, Cirencester). It is well printed, and contains a large amount of interesting reading matter in Esperanto; and, of course, news of the local movement.

**South Midland Federation.**—30 members from 6 towns attended an exceptionally happy conference at Welwyn on 26 Sept. Addresses by Dr. A. Mildwurf, songs by Mrs. K. Wood. Many new classes and activities were reported.

**Southport.**—An Esperanto Class is being held in the Technical College on Wednesday evenings under the auspices of the W.E.A. At the first meeting Prof. W. E. Collinson gave a much appreciated address.

**Tolworth (Kingston, Surbiton).**—Elem. and Int. Classes, Fri., 7.30–9.30, at Cooperative Hall, Tolworth Broadway. Visitors invited.

**Wakefield.**—Meetings on 3rd Sundays, 2.30–4.30, at 98 Pinderfields Road.

**Walthamstow.**—Classes are held at the Walthamstow Educational Settlement, Greenleaf Rd., E.17. Particulars on application, or from Miss Chipperfield, 57 Buxton Rd., Chingford, E.4.

**Yorkshire Federation.**—Conference at Y.M.C.A., Barnsley. An Esperanto Exhibition was well advertised, and attracted a number of the public, to whom an address was given by Mr. Hirst. Afterwards Mr. Hirst addressed the Federation on *Kiel demonstri la simplecon de Esperanto.* Over 50 attended. Probably a class (under Mr. Moore) will be started as a result.

---

**Tutmonda Junular-Organizo.**—La *Jara Raporto* (8pp.) liveras detalojn de multspeca laboro, kaj adresojn de 37 Lokaj Agentoj. Ĝi nun havas 289 membrojn en 120 urboj. Sek., J. W. Holland, 61 Vandyke Rd., Leighton Buzzard, Beds.

**"The Knight Crusader"** (3d., from *High Cross, Bishopstawton, Barnstaple, N. Devon*), an enterprising Youth magazine, is making increasing use of Esperanto. The October issue contains articles from T. J. Gueritte, Gerry Squires, John Holland, and Hylda Mayne (Cousin Hylda), and an anonymous article: *Radio kiel rimedo al internacia amikeco.*

# PRI LA ZAMENHOFA TRADUKO DE LA MALNOVA TESTAMENTO

*S-ro C. H. H. Satchell ĵus utiligis longan periodon de resaniĝo en hospitalo, komparante la Esperantan* Malnovan Testamenton *kun la Angla teksto, kaj notante esprimojn aparte interesajn. Sube ni presigas (kun la R.V. Angla teksto) kelke da ekzempleroj el listo kiun li afable sendis al ni.*

*Oni scias, ke ĝenerale* (a) *la Angla R.V. estas pli ĝusta ol la A.V.; kaj* (b) *(ĉar bedaŭrinde la Revizia Komitato troe sin katenis al la A.V.) ke la alternativaj tradukoj en la R.V. marĝeno, kaj tiuj preferataj de la Amerika Komitato (Vd. R.V.* Appendix) *estas ankoraŭ pli bonaj, ol la R.V. teksto. Kiam do la R.V. diferencas de la A.V., estas interese noti, ke la traduko tute sendepende farita de Zamenhof ĝenerale subtenas la tekston de la R.V., kaj prefere de ĝia marĝeno.*

*Ofte la Zamenhofa traduko klarigas esprimon kiu estas obskura en la Angla teksto. Kaj, parenteze, ĝi ĵetas lumon sur multe da lingvaj demandoj, pri kiuj la lernolibroj silentas. Atenta studado de nur* Genezo *kaj* Eliro *liverus riĉan rikolton el lingva vidpunkto. Ekster skiza kaj nefinita artikolaro en* Kristana Revuo (1928–1931), *tiu kampo ankoraŭ restas nesufiĉe esplorita.*—RED.

*He hath supplanted me* : **li submetis al mi la piedon** (Gen 27/36).

*Leah's eyes were tender* (Moffatt: *Leah had dull eyes*) : **la okuloj de Lea estis malsanaj** (Gen 29/17).

*Make ye marriages with us* : **boparenciĝu kun ni** (Gen 34/9).

*They drank and were merry* (Moffatt: *they drank and drank deeply*) : **ili trinkis kaj ebriiĝis** (Gen 43/34).

(*Plague of*) *lice* (or, *sand flies*, or *fleas*) : **pikmuŝoj** (El 8/16).

*Snuffdishes* (Moffatt: *ashtrays*), **cindrujoj** (El 25/38).

*Hollow* : **interne malplena** (El 27/8).

*Dim* (A.V. *somewhat dark*) : **malpli rimarkebla** (Lev 13/6).

*Gathered their meat* (**kolektadis panrestaĵojn**) *under my table* (Juĝ 1/7).

*To hear the pipings for the flocks* (A.V. *the bleatings of the flocks*) : **aŭskultante la fajfadon ĉe la brutaroj** (Juĝ 5/16).

*Prevail against him* : **fortsuperi lin** (Juĝ 16/5).

*Ho, such a one! turn aside, sit down here* : **alproksimiĝu kaj sidiĝu ĉi tie, vi tia-tia** (Rut 4/1).

*Confectionaries* (or, *perfumers*) : **ŝmiraĵistinoj** (1 Sam 8/13).

*Agag came unto him delicately* (or, *cheerfully*) (Moffatt: *with tottering steps*) : **en katenoj** (1 Sam 15/32).

*He was clad with a coat of mail* (Moffatt: *scaled armour*) : **per skvamita kiraso** (1 Sam 17/5).

*After the fire a still small voice* (Heb., *a sound of gentle stillness*) (Moffatt: *the breath of a light whisper*) : **blovado de delikata venteto** (1 Reĝ 19/12).

*Let us look one another in the face*) : **ni komparu niajn fortojn** (2 Reĝ 14/8).

*Set thine house in order* : **faru testamenton pri via domo** (2 Reĝ 20/1).

*A ready scribe* : **lerta scienculo** (Ezra 7/6).

*I fell upon my knees* : **mi stariĝis surgenue** (Ezra 9/5).

As the sparks (Heb. *the sons of flame*) *fly upward* : **kiel birdoj por flugado supren** (Ijob 5/7).

*Man is born* (*as*) *a wild ass's colt* : **homo naskiĝis sovaĝulo** (Ijob 11/12).

*They cast up against me their ways of destruction* (A.V. *the ways of their destruction*) : **ili ebenigis kontraŭ mi siajn pereigajn vojojn** (Ijob 30/12).

*I go mourning without the sun* (or, *blackened, but not by the sun*) : **mi estas nigra, sed ne de la suno** (Ijob 30/28).

*If he set his heart upon man* : **Se li pensus nur pri si** (Ijob 34/14).

*Evil* (or, *the evil man*) *shall not sojourn with thee* : **malbonulo ne povas gasti ĉe vi** (Ps 5/4).

*A byword among the nations* : **instrua ekzemplo por la popoloj** (Ps 44/14).

*They have more than heart could wish* (or, *the imaginations of their heart overflow*) : **superbordiĝis en ilia koro la intencoj** (Ps 73/7).

*When it goeth down smoothly* (A.V. *moveth itself aright*) : **kiel glate ĝi eniras** (Sent 23/31).

*Who hath gathered the wind in his fists* (**mankavojn**): (Sent 30/4).

*Vanity and a striving after wind* (or, *a feeding on wind*, or, *vexation of spirit*) : **vantaĵo kaj entreprenoj ventaj** (Pred 1/14).

*Thy voice shall be as of one that hath a familiar spirit* (Moffatt: *thin as a ghost's your voice shall sound*) : **via voĉo estos kiel voĉo de ventroparolisto** (Jes 29/4).

*My sword hath drunk its fill* (A.V. *shall be bathed*) : **mia glavo ebriiĝis** (Jes 34/5).

*The glowing sand* (or, *mirage*) (A.V., *the parched ground*) *shall become a pool* : **la fantoma lago fariĝos reala** (Jes 35/7).

*The smoking flax* (or, *dimly burning wick*) *shall he not quench* (Moffatt: *nor quench a wick that dimly burns*) : **meĉon senfajriĝintan li ne estingos** (Jes 42/3).

*The monthly prognosticators* : **la antaŭdiristoj laŭ la luno** (Jes 47/13).

*All that have the corners of their hair polled* (A.V., *all that are in the utmost corners*) (Moffatt: *the crophaired nomads*) : **ĉiuj, kiuj tondas la harojn en la tempioj** (Jer 9/26).

*Read it in our ears* : **voĉlegu ĝin al ni** (Jer 36/15)

*Then will I make their waters clear* (A.V. *deep*) (Heb., *cause their waters to settle*) : **tiam mi ripozpurigos iliajn akvojn** (Jeĥ 32/14).

*That sing idle songs to the sound of the viol; that devise for themselves instruments of music, like David* (or, *like David's*) (Moffatt: *composing airs like David himself*) : **kiuj tintas sur psalteroj, pensante, ke ili estas muzikistoj egalaj al David** (Amos 6/5).

# THE ESPERANTO STUDENT

## PECO POR PROGRESINTOJ

La lasta Peco ne elvokis tiom da provoj, kiom la antaŭa; sed ilia lingva nivelo estis alta. Ĉiu traduko estis aplaŭdinda, kaj elekti la plej bonan estis tasko vere malfacila. Inter la plej laŭdindaj estis tiuj de F. R. Pope (St. Helens), J. Hartley (Manchester), kaj G. V. Holden (Blackburn). Sed ĉiuj estis tre bonaj.

Mi ne prezentos kompletan tradukon, sed kelkajn partojn mi mencios. Kial neniu tradukis "precipitated" per *precipitis*? Unu malfacila frazo estis "towards which each advanced half-way". *Ambaŭ aliris renkonte, ĉiu aliris duonan distancon, ambaŭ duonvoje antaŭeniris*, estas la tradukoj de la trio.

La plej malfacila frazero estis jena: "for they are permanently harmonious only with an existence of better reputation as to its issues than the present." Tio ne estas klara en la Angla lingvo; kaj la tradukoj estis diversaj. Mi kunigos ilin: *ĉar ili daŭre harmonias nur kun ekzisto de pli bona reputacio rilate ĝiajn sekvojn ol la nuna.* "(Summer) days) of highest feather" estis tradukita inter aliaj per *plej parademaj, agrablegaj, plej belaj, kun plej hela brileco*; "Charming and fair" per *ĉarma kaj alloga (rava), beleta kaj agrabla.* "Scenes like this" estas bone tradukebla per *scenoj ĉi tiaj.*

---

Nun provu ĉi tion, kaj sendu al mi vian tradukon antaŭ la 20a de Novembro.

From time immemorial a river has wielded immense fascination over the human mind. Poets have sung its praise, artists depicted its charm, priests have worshipped it, suppliants sacrificed to it; merchants have used its surface to transport their wares, and fishermen its depths to draw forth food; scientists have harnessed it, and always and everywhere men, women, and children, derive from it health, rest, and enjoyment.

## SIMPLE READING FOR NEW STUDENTS

Jen estas interesa libro. Ĝi estas longa romano pri amo, aventuro, kaj trezoro. La personoj en la romano estas gejunuloj kun bravaj koroj kaj kuraĝaj animoj. Ili vojaĝas tra la mondo en velboato, renkontas fremdajn homojn en fremdaj landoj, kaj trovas amikojn ĉie.

Jen alia libro—libro de noveloj. Sep noveloj troviĝas en ĝi. La temo de unu el la noveloj similas al la temo de la romano, sed ĉar romano estas multe pli longa ol novelo, ĉi tie mankas multaj detaloj. Tamen tio ne pruvas, ke la novelisto kopiis la ideojn de la romanisto; nek inverse, ke la romanisto kopiis la ideojn de la novelisto.

Historio pri veraj okazaĵoj ofte provizas al verkisto planon por lia verko. Tio povas kaŭzi, ke du verkistoj preparu similajn librojn. Ekzemple: se anekdoton aŭ parabolon el la Biblio oni uzas, kiel bazon de romano aŭ novelo: la Biblio estas trovebla en ĉiu parto de la mondo, kaj pro tio verkistoj en diversaj landoj povas verki librojn tre similajn.

Se ĉiuj bonaj rakontoj estus legeblaj en Esperanto, verkistoj ne ripetus ilin en novaj libroj. Se la Esperantistoj legus ĉiun el la plej bonaj verkoj en Esperanto, ili ne nur trovus grandan plezuron en tio, sed ankaŭ pli bone komprenus la sentojn kaj pensojn de la homoj en aliaj landoj.

P. E. DA GOGO

## ON LANGUAGE STUDY

Esperantists are second to none in proclaiming the utility of the study of foreign languages (and, incidentally, of Esperanto as an aid to their acquirement). But languages are a means, and not the end, of education. The ability to say the same thing in many idioms does not necessarily indicate a corresponding increase in knowledge or in profundity of thought. In fact, the more time is spent in learning languages, the less is left for the study of other subjects.

Hazlitt, in his essay "On the ignorance of the learned," quotes Butler's lines:—

*For the more languages a man can speak,*
*His talent has but sprung the greater leak:*
*And, for the industry he has spent upon't,*
*Must full as much some other way discount.*
*The Hebrew, Chaldee, and the Syriac*
*Do, like their letters, set men's reason back,*
*And turn their wits that strive to understand it*
*(Like those that write the characters) left-handed.*
*Yet he that is but able to express*
*No sense at all in several languages,*
*Will pass for learneder than he that's known*
*To speak the strongest reason in his own.*

Mr. D. P. Boatman has put these lines into Esperanto, as follows:—

*LA KLERULA SENSCIO*

*Kiu pri multaj lingvoj diligentas,*
*Des pli aliajn sciojn malatentas;*
*Kaj ĝuste ĉar li tiucele ŝvitas,*
*Pro tio aliflanke malprofitas.*
*Skriboj Hebreaj kaj maldekstren iras,*
*Kaj same mensojn malantaŭen tiras,*
*Igante ilin tute malprogresaj,*
*Ĉar pri ceteraj studoj nesukcesaj.*
*Se, tamen, iu sensencaĵon diras*
*En pluraj lingvoj, nu—la homoj miras!*
*Kaj kvankam lia scio estas nulo,*
*Admiras lin, kaj kredas lin saĝulo.*

## THOUGH

(*See p.* 150)

Though keen Winter's days are here,
Robin's song is also keen;
Though the night has conquered day,
Now the twinkling stars are seen.

Though grey clouds float in the sky,
Yet behind them shines the sun;
South winds oft give balmy hours,
Though cold Autumn has begun.

In the world where self-love rules,
Yet see many a loving soul;
When you fear your heart will break,
Hope is near to make it whole.*

*Translated by* Rev. D. A. HENDERSON

---

* Psalmaro 42, 11

# OFFICIAL NOTICES

## THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, INC.

**President :** Miss Margaret Jay, M.A.
**Hon. Secretary :** Bernard Long, B.A.
**Hon. Treasurer :** Arthur C. Oliver.
**Acting Secretary :** Cecil C. Goldsmith.
**Propaganda Secretary :** M. C. Butler, M.R.S.T.

### NEW LIFE MEMBERS

Mrs. Anne M. Primavesi, *Epsom Downs, Surrey.*
Mr. Giulio R. Primavesi, *Epsom Downs, Surrey.*
Capt. J. R. Salter, *Enfield, Middx.*

### NEW MEMBERS

**Ordinary Members—**

| | |
|---|---|
| Ashley, R. B. | *Solihull, Warwickshire.* |
| Avent, J. S. | *Salisbury.* |
| Bailey, Miss B. M. | *Luton.* |
| Ball, P. | *Erith.* |
| Bastock, L. E. J. | *Eastleigh.* |
| Beal, G. C. | *London, N.*16. |
| Berton, F. G. | *Burton-on-Trent.* |
| Bostock, D. I. | *Ashford, Middlesex.* |
| Bowley, Mrs. P. M. | *Eastleigh.* |
| Bramford, Miss C. M. | *Leicester.* |
| Brazier, Miss J. | *Surbiton.* |
| Brigden, Mrs. K. E. | *London, S.W.*17. |
| Brookfield, Miss A. | *London, N.W.*5. |
| Broster, H. | *Manchester.* |
| Brown, S. W. | *London, S.W.*8. |
| Bunston, J. | *London, S.W.*1. |
| Byham, Miss G. D. M. | *London, S.W.*2. |
| Byrne, J. | *Brockworth, Gloucester.* |
| Carter, S. P. | *Bristol* 7. |
| Clark, G. O. | *Aberdeen.* |
| Clark, J. K., B.Eng. | *Bath, Somerset.* |
| Clarke, H. S. | *Edinburgh* 5. |
| Davies, Miss M. | *Manchester.* |
| Divall, N. H. | *London, S.W.*17. |
| Dolling, L. | *Royal Engineers.* |
| Driver, Miss L. | *Manchester* 14. |
| Evans, H. | *Liverpool* 19. |
| Fall, Miss D. | *London, E.*17. |
| Farr, Miss E. | *Pontypool, Mon.* |
| Faulkner, M. | *Newport, Mon.* |
| Fisher, Mrs. D. | *Parkstone, Dorset.* |
| Fitch, D. | *Pitsea, Essex.* |
| Freeman, Mrs. M. K. D. | *London, S.W.*2. |
| Gibson, J. T. | *Parkstone, Dorset.* |
| Gosling, Mrs. M. | *Bristol* 3. |
| Grantham, G. L. | *Lincoln.* |
| Green, Miss D. I. | *London, E.*17. |
| Gresham, F. J. W. | *Lincoln.* |
| Halliday, E. | *Manchester.* |
| Hartley, J. H. | *Hamilton, Ont., Canada.* |
| Heath, Miss H. | *Halifax, Yorks.* |
| Heaton, C. A. | *Jarrow-on-Tyne.* |
| Holl, E. R. | *Brighton* 7. |
| Hooper, P. T. J. | *Swansea.* |
| Impey, C. | *London, W.*7. |
| James, A. | *Gnosall, Stafford.* |
| Jobbins, Miss A. F. | *Worthing.* |
| Knight, Miss L. J. | *Peterborough.* |
| Knight, Miss O. | *Bristol* 4. |
| Kuyk, L. | *London, S.W.*2. |
| Langmaid, R. | *Plympton, S. Devon.* |
| Lewis, Mrs. J. E. | *Chesterfield.* |
| Lovatt, Miss B. | *Stoke-on-Trent.* |
| Lovett, J. F. | *Birmingham* 9. |
| MacLean, J. P. | *Horley, Surrey.* |
| Marsh, D. R. | *Taunton.* |
| Marshall, J. | *Wallington, Surrey.* |
| Midwinter, B. | *Sheffield* 9. |
| Mogford, G. C. | *Ashford, Middlesex.* |
| Muir, J. | *Dundee.* |
| Penny, Mrs. L. M. | *Ruislip Manor.* |
| Rowley, G. | *Rock Ferry, Cheshire.* |
| Russell, B. J. | *Newhaven, Sussex.* |
| Sands, Mrs. A. J. | *Salford* 6. |
| Saulsbury, W. | *Cropston, Nr. Leicester.* |
| Shawcross, F. H. | *Manchester* 12. |
| Sheil-Small, O. M. | *Hamble, Hants.* |
| Smith, Miss E. J. | *Pontypool.* |
| Smith, Miss M. E. | *London, N.*5. |
| Sutherland, D. | *Worsley, Nr. Manchester* |
| Tolnay, Mrs. I. | *Bledlow, Bucks.* |
| Tovey, J. E. | *Birmingham* 16. |
| Tovey, R. L. | *Birmingham* 16. |
| Townson, Mrs. E. | *Manchester* 14. |
| Wainwright, Miss E. E. | *Harrogate.* |
| Wallis, Mrs. I. W. | *Ashford, Middlesex.* |
| Warburton, Mrs. T. L. | *Bristol* 6. |
| Warburton, T. L. | *Bristol* 6. |
| Warton, S. A. | *Mardy, Glam.* |
| Webster, W. J. | *Birmingham* 14. |
| White, Miss L. E. | *Abingdon.* |
| Whittam, V. | *Bury, Lancs.* |
| Wood, R. E. | *London, S.W.*1. |
| Wojtas, A. | *London.* |
| Young, Mrs. N. | *Edgware, Middx.* |

**Junior Members—**

| | |
|---|---|
| Allen, J. | *Eastwood, Notts.* |
| Athersych, L. G. | *Leicester.* |
| Brewer, G. H. | *Bristol* 3. |
| Dawkins, Miss T. G. | *Hykeham Moor, Nr. Lincoln.* |
| Degen, R. A. | *Scranton, Penn., U.S.A.* |
| Hemsell, Miss U. R. | *Bristol* |
| Johnston, W. R. | *Carlisle.* |
| Jones, S. A. | *Mansfield.* |
| Kergon, D. W. | *Halifax.* |
| Kögl, P. | *Glasgow, C.*3. |
| Lord, D. S. | *Manchester.* |
| Rowe, S. G. | *London, S.W.*18. |

### NEW AFFILIATED GROUP

*Parkstone*—Sec. : T. K. Slade, 18 Seldown Road, Poole.

### NEW LOCAL DELEGATES

*Airdrie*—D : A. H. Middlemast, 11 Forrest Street.
*Appleby*—D : W. Hartley Bolton, Sunnyside, Garths Head Road.
*Gloucester*—D : Miss H. R. Patten, 29 Spa Road.
*Staunton, Glos.*—D : Miss J. M. Crosby, Gloucester Road, Corse.

### DONATIONS TO B.E.A. DURING AUGUST AND SEPTEMBER

**General Funds**—Miss A. B. Deans, 6/- ; J. Cresswell, 5/9 ; H. Willer, 2/6 ; C. W. Hancock, 1/- ; H. Davies, Jnr., 20/- ; Mrs. M. L. Cooke, 3/3 ; T. Pendlebury, 4/6.

**Advertising Fund**—W. W. Gardener, 2/6 ; J. Sanders, 4/6 ; Leicester Group, 2/6 ; Dr. W. A. Gibson, 5/- ; H. P. Saunders, 2/6 ; S. Tauber, 2/- ; G. Mercer Hollis, 5/- ; W. Grice, 1/9 ; P. H. Lewis, 9/8 ; Mrs. M. L. Cooke, 3/3 ; Miss E. Garraway, 2/6 ; G. Stone-Fry, 2/- ; Mrs. E. M. Kendrick, 5/- ; W. Wallis, 5/5 ; D. S. Lord, 1/3 ; D. H. H. Searle, 20/- ; E. W. Amos, 21/- ; Mrs. Wearing, 2/6 ; L. E. Cresswell, 2/6 ; E. A. Allsop, 6/6 ; B. F. Bone, 2/6 ; "Friends at Mill Hill," 6/- ; F. C. Rudman, 10/6.

**Motor Car and Propaganda Fund**—Miss N. Hanson, 2/5; Miss A. Young, 5/-; Mrs. W. E. Hailstone, 1/9; H. Davies, Jnr., 20/-; W. W. Gardener, 2/6; Miss E. W. Wheatley, 3/-; K. W. J. Coleman, 1/3; Miss N. Hanson, 2/-.

**These donations are acknowledged with grateful thanks.**

### MEMBERS SERVING IN H.M. FORCES

**Members serving in His Majesty's Forces are asked to register with the Association a permanent address, such as their home address or that of a relative, from which they are certain that letters and other communications will be forwarded to them. They are specially asked not to register military addresses, since these may be subject to frequent changes.**

### B.E.A. EXAMINATION SUCCESSES

**Preliminary.**—*C. T. Walls, *London, S.E.*16; *G. R. Primavesi, *Mrs. A. Primavesi, *Epsom Downs*; *C. Whitaker, *R. Oldham, *Miss J. Henson, *P. Henson, Miss M. Bloomfield, *Doncaster*; R. A. Clark, *London, E.*13; *R. G. Fidler, *London, S.E.*19.

**Advanced Examination by Correspondence.**—*Mrs. L. Blacklock, *Parkstone*, L. W. Cory, *London, S.W.*12.

**Diploma.**—*B. F. Bone, *Staunton, Glos.*; *Miss G. M. Sawyer, *Barry*; *Mrs. L. E. Blacklock, *Parkstone*; Miss R. M. Spencer, *Halifax*; E. T. Baggs, *Thornbury*; F. Buckley, *Bristol*; Mrs. B. Meredith, *Birmingham.*

**With Distinction*

### COUNCIL MEETING

*October 3rd*, 1942.

*Present*:—The President (in the Chair), the Hon. Secretary, the Hon. Treasurer, Miss B. Ashby, Miss E. Baldwin-Smith, Miss M. L. Blake, Miss A. S. Borel, Miss R. A. Davey, W. A. Gething, Miss E. C. Goldsmith, Miss M. C. Groen, Mrs. E. M. Kendrick, J. Marshall, Miss S. V. Reed, R. Scott, Miss P. M. Strapps.

*In attendance*:—The Acting Secretary, the Education Secretary. Mr. F. E. Wadham was present by invitation.

**Examinations.** Mr. A. V. R. King was appointed a Special Examiner, and Miss Mair Jones an additional Examiner for the Preliminary Examination by Correspondence.

**Workers Educational Association.** The Council confirmed the action of the Executive Committee in affiliating the B.E.A. to this Association, as a result of which two representatives of the B.E.A. (Mr. Gething and Mr. Goldsmith) had officially attended an important Conference in London in July.

Other matters dealt with by the Council included the Correspondence Courses, the Licentiate Examination, the Propaganda Fortnight and the Library.

CECIL C. GOLDSMITH,
*Acting Secretary.*

---

**B.E.A. Library.**—The Librarian acknowledges with grateful thanks the receipt of books from N. H. Divall, T. J. Gueritte, S. Harris, and J. W. Sharpe, and of very welcome donations for binding as follows:—W. M. Appleby, 10/-; La familio Hide, 10/-; G. C. Jervis, 5/-; E. B. Johnson, 10/-; Miss E. A. Jones, 5/-; Mrs. Latimer, 3/-; E. Long, 10/-.

# Notes from the Office

**The Propaganda Fortnight.**—These notes are being written on October 7th, and it is thus far too early to give any indication of the real effect of this special effort. For the moment, it must suffice if I say that co-operation from most parts of the country was splendid, and a lot of good work was done by many members. As a result, at the moment we are smothered with work, and consequently these notes must be very brief.

**Paper.**—The paper shortage is now really beginning to affect us. In accordance with The Control of Paper Order, No. 48, we shall not be able to print any more leaflets (except those relating to correspondence courses), and members should be unusually careful with those in their possession. When our present stocks are exhausted we cannot reprint them, and the stock of most leaflets is now very low.

A new booklist (dated September, 1942) is ready, but in accordance with the Paper Order mentioned above a copy can be supplied **only** to those who send a penny for it.

**Books.**—Supplies of many books are running low, and we regret to have to announce that *Step by Step in Esperanto* will soon be out-of-print, owing to inability to secure the necessary paper for a reprint.

On another page there is an advertisement for the *Populara Esperanto-Biblioteko.* Owing to heavy increases in the cost of binding, etc., the price of these books will have to be increased shortly, so anyone who wants to obtain them at the present price should order without undue delay.

Finally, please remember that we are very short-staffed owing to war conditions, and do not grumble if you fail to receive a reply to any communication by return of post. One other point: owing to present conditions we cannot obtain a shorthand-typist who knows Esperanto, so most of our letters have to be in English. I am sure that all members will realize these difficulties, and make allowances accordingly.

C.C.G.

---

### SOCIETY OF BRITISH ESPERANTIST TEACHERS

This Society hopes to hold a Week-end Conference and its Annual Meeting at the Old Jordans, Nr. Beaconsfield, Bucks., Jan. 1–4, 1943. Cost 10/6 per day. Non-members may join the Conference after Nov. 30th. Details from the Secretary, Miss V. C. Nixon, 183 Woodlands Park Road, Birmingham 30.